

ת"פ (ראשון לציון) 56763-08-23 - מדינת ישראל נ' מחמד עגל

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 56763-08-23 מדינת ישראל נ' עגל(עציר)
תיק חיצוני: 324797/2023

לפני: כבוד השופטת, סגנית הנשיא דורית סבן נוי

המאשימה: מדינת ישראל

באמצעות תביעות מרכז - שלוחת מעצרים שפלה

נגד

הנאשם: מחמד עגל

בשם המאשימה:

בשם הנאשם: עו"ד מאיה גלעדי ועו"ד עבסי עבאס

החלטה

1. עתירה להסרת חיסיון לפי סעיף 46 (א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות").

2. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו 81 אישומים, במסגרתם נטען שהנאשם מהווה חוליה מרכזית מחבורה עבריינית שגנבה רכבים ממדינת ישראל לתחומי האזור, כאשר חלקו היה בפניה לבעלי הרכבים ובדרישת כופר כספי כדי להשיבם לבעליהם. בגין מעשיו אלה, יוחסו לנאשם עבירות של **קשירת קשר לפשע**- עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), **גניבת רכב בצוותא** עבירה לפי סעיף 413ב' יחד עם סעיף 29(א) לחוק העונשין ו**פריצה לרכב בכוונה לגנוב בצוותא**- עבירה לפי סעיף 413 סיפא יחד עם סעיף 29(א) לחוק העונשין.

3. עתירה זו נוגעת לתעודה בדבר ראיות חסויות מטעמי אינטרס ציבורי חשוב (להלן: "תעודת חיסיון"), אשר נחתמה על ידי תג"ד (בדימוס) אהוד הלוי, עו"ד ממונה על החסיונות ביום 23.7.2024 ובאה להחליף תעודת חיסיון שנחתמה על ידו ביום 20.12.2023.

4. בין היתר, קבע הממונה על החסיונות בתעודת החיסיון כי "כל פרט או מידע שיש בו כדי לגלות זהות אנשי המשטרה המכונים 306, 237 וזהות אנשי יחידתם, אשר ביצעו פעילות במהלך החקירה בתיק זה, לרבות שמה של היחידה אליה הם משתייכים ומקום מושבה, ולרבות השיטות, האמצעים והעזרים הטכניים ששימשו את אנשי היחידה לצורך ביצוע פעילותם", הינו חסוי. זאת מאחר שגילוי מידע זה או מסירתו יש בו כדי לפגוע בעניין ציבורי חשוב, היינו "לסכן שלומם של בני אדם; לפגוע בשיתוף הפעולה של הציבור עם המשטרה; לחשוף שיטות עבודה ודרכי פעולה של המשטרה ולפגוע ביעילות פעולותיה".

5. ביום 29.5.2024 העידו מטעם התביעה, עדים 237 ו-306 אשר ביצעו את מעצרו של הנאשם בשטחי הרשות ונטלו מידיו שני מכשירי טלפון ניידים. ביום 10/7/2024 הוגשה בקשה (מחודשת) להסרת חיסיון במסגרתה התבקשתי, בין היתר, לבחון האם העדים נשאו על גופם מצלמות גוף ובדיקת המרחק בו עמדו העדים עת התכוננו למעצר ובטרם ביצעו. אעיר כי יתר בקשות ההגנה הנוגעות לתעודת החיסיון נזנחו על ידה במעמד הדיון (אפנה לפרוטוקול הדיון במעמד הצדדים מיום 25.7.2024).

6. ההגנה נימקה עתירתה בכך שעדי התביעה 237 ו-306 כבשו עדותם בבית המשפט, הוסיפו פרטים רבים אשר לא תועדו על ידם בדו"חות הפעולה ולשיטתה, יש צורך בחשיפת הראיות על מנת לברר את מקור עדותם הכבושה.

כך למשל, נטען שעדי התביעה לא ציינו בדו"חות הפעולה שהנאשם נצפה פותח את בסטת האבטיחים בה נעצר ואף לא תועדו את עצם נוכחותו של אדם נוסף במקום המעצר שברח (כפי שמסרו בעדותם בבית המשפט).

לטענת ההגנה בניגוד לעמדת התביעה, הנאשם לא בעל הבסטה ומכשיר הטלפון הנייד שנתפס במקום אינו שייך לו.

7. בחנתי את תעודת החיסיון אשר מגנה על חומר הראיות הרלוונטי, קיימתי שני דיונים במעמד הצדדים ובמעמד צד אחד (הן של ההגנה והן של המאשימה), שמעתי את נציג המאשימה האמון על עדי התביעה וקיבלתי לידי חומרים נוספים בטרם מתן ההחלטה (אפנה לפרוטוקולים מיום 25.7.2024 ומיום 9.9.2024).

8. סעיף 45(א) לפקודת הראיות קובע כהאי ליסנא:

"אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראיה אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בעניין ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדין בדבר, על-פי עתירת בעל דין

המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה, ובהליך פלילי - כי הראיה עשויה להועיל להגנת הנאשם ומידת התועלת שבה להגנה עולה על העניין שיש לא לגלותה, או שהיא חיונית להגנת הנאשם."

9. החלק המודגש בציטוט דלעיל הוסף בתיקון 17 לפקודת הראיות כהבהרה קונקרטיית למבחן הכללי הנוגע לחשיפת חומר חסוי- היינו המבחן של "הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן העניין שיש לא לגלותה". כנקבע בבש"פ 3921/19 ח'לף נ' מדינת ישראל, פסקה 10(4.7.2019):

"המבחן לענין הליך פלילי הוא אפוא, כי מקום שהראיה החסויה היא "חיונית להגנת הנאשם", אזי יש לחשוף את המידע החסוי, ללא איזון עם האינטרס הציבורי המוגן על ידי החיסיון (תוך שהמדינה רשאית להחליט על חזרה מכתב האישום כדי להימנע מחשיפת המידע). לעומת זאת, מקום שהראיה עשויה "להועיל להגנת הנאשם", אך אינה בגדר ראיה "חיונית" להגנתו, יש לערוך איזון בין מידת התועלת להגנת הנאשם לבין עוצמת האינטרס הציבורי המוגן על ידי תעודת החיסיון."

10. בפסיקה ענפה אשר יצאה תחת ידיהם של שופטי בית המשפט העליון, עמד בית המשפט בהרחבה על השיקולים אשר ינחו את השופט בבואו להכריע בעתירה להסרת חיסיון, כך למשל נקבע בע"פ 621/01 מדינת ישראל נ' דרוויש, פ"ד נה(2) 823, 828 כדלקמן:

"בית-המשפט יכריע באשר לחיוניותה של עדות חסויה להגנת הנאשם לפי השאלה אם בעדות זו מצוי פוטנציאל ראייתי, שעשוי - על-פי קנה-מידה אובייקטיבי - לעורר ספק סביר באשמת הנאשם." (ראו גם ב"ש 838/84 ליבני נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(3)729; ע"פ 889/96 מאזריב נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 433 וע"פ 4765/98 אבו סעדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(1)832).

בעניין מאזריב, עמ' 466 קבע הנשיא ברק (כתוארו אז):

"לעניין זה, די בכך שמחומר החקירה עשוי לעלות ספק סביר באשמת הנאשם כדי לראות בו חומר חקירה חיוני. כאשר חומר החקירה הוא עדותו של עד, השאלה הינה אם בעדות זו מצוי פוטנציאל ראייתי, שאם יוצא מהכוח אל הפועל, כלומר, החיסיון יוסר - יש בו לפחות

כדי להעלות ספק באשמת הנאשם. בחינת הפוטנציאל הראייתי תיעשה על-ידי בית-המשפט, על רקע האופציות הראייתיות השונות הגלומות באותה עדות. על אופציות אלה ילמד השופט ממכלול הנסיבות, לרבות ציפיותיו של הנאשם, שאותן הוא רשאי למסור לבית-המשפט שלא בנוכחות התובע. ציפיותיו של הנאשם נבחנות באמת-מידה אובייקטיבית. השאלה אינה אם הנאשם סבור שיש ספק באשמתו. השאלה הינה אם בעדות טמון פוטנציאל ראייתי שיש בכוחו להעלות ספק סביר."

הסרת החיסיון תעשה לא רק במקרים בהם קיים פוטנציאל מזכה, אלא גם במקרים שבהם "אי גילוייה של הראיה יפגע בהגינותו של ההליך הפלילי ויכרסם בעשיית צדק לנאשם." (ענין מאזריב, כב' השופט חשין בעמ' 463). משמע הדיבור "לשם עשיית צדק" במישור הפלילי, ניהול הליך פלילי הוגן, החושף את האמת ולא גורם לעיוות דין לנאשם. (ענין ליבני, עמ' 738).

ברי כי התיקון לפקודה, הבהיר כי אף אם אין בראיה החסויה פוטנציאל מזכה, אלא די שיש בה פוטנציאל להועיל להגנת הנאשם, על בית המשפט לאזן בין התועלת להגנת הנאשם לבין עוצמת האינטרס הציבורי המוגן (ראה גם י' קדמי, על ראיות-הדין בראי הפסיקה (חלק שלישי, תש"ע) עמ' 1029-1027).

11. לאחר שבחנתי את הראיות שהובאו בפניי תחת תעודת החיסיון, שקלתי את טענות ההגנה, שמעתי את הסברי נציגי המאשימה במעמד צד אחד ואת עתירת באי כוח הנאשם במעמד צד אחד, באתי אל המסקנה כי יש בראיות המוגנות תחת תעודת החיסיון שהוצגו בפניי וסומנו (במ/1) פוטנציאל להגנת הנאשם בהתאם למבחני הפסיקה וזאת בפרט נוכח עדותם של עדי התביעה 237 ו-306.

12. יוער כי עסקינן בראיות חיוניות להגנת הנאשם ודי בכך כדי להורות על גילויין. אוסיף בחזקת למעלה מן הצורך, כי וודאי שלמצער, יש בראיות אלה כדי להועיל להגנת הנאשם ובמקרה דנן, יש לבכר את מידת התועלת בראיה להגנת הנאשם על פני האינטרס הציבורי ובכלל זה, חשיפת שיטות ואמצעים שעלולים לפגוע בפעילות המשטרה ויעילותה.

13. מטבע הדברים, אינני יכולה למסור הנמקה מלאה מבלי לחשוף את טיב הראיה, אך לצד עדותם של עדי התביעה 237 ו-306 בבית המשפט והדו"חות שהוגשו כראיה (ת/928-ת/930), אפנה לפרוטוקולי הדיון במעמד צד אחד (במעמד נציגי המאשימה) מיום 25.7.2024, עמ' 98 ש' 20-23, עמ' 99 ש' 3-6, ש' 8-9, יחד עם פרוטוקול הדיון מיום 9.9.2024, עמ' 99 ש' 23-26, עמ' 100 לפרוטוקול ש' 14-16. כן אפנה לפרוטוקול מיום 9.9.2024, עמ' 99 ש' 21-22 ועמ' 100 לפרוטוקול מיום 9.9.2024, עמ' 93 ש' 27-33, עמ' 94 ש' 1-12 לפרוטוקול מיום 25.7.2024.

14. לנוכח כל האמור, לא מצאתי כי יש במסירת מידע אודות המרחקים שעמדו העדים עובר למעצר ולעצם קיומן או אי קיומן של מצלמות גוף במקרה זה כדי להוות ראיה חיונית להגנה הנאשם או מועילה לו.

יחד עם זאת, אני מורה על הסרת החיסיון מפני הראיות הנוגעות ליום מעצרו של הנאשם, 26.7.2023.

המאשימה תבחן עמדתה בתוך 7 ימים מהיום.

מזכירות תזכורת פנימית 23.9.24.

ניתנה היום, י"ג אלול תשפ"ד, 16 ספטמבר 2024,
במעמד הצדדים.